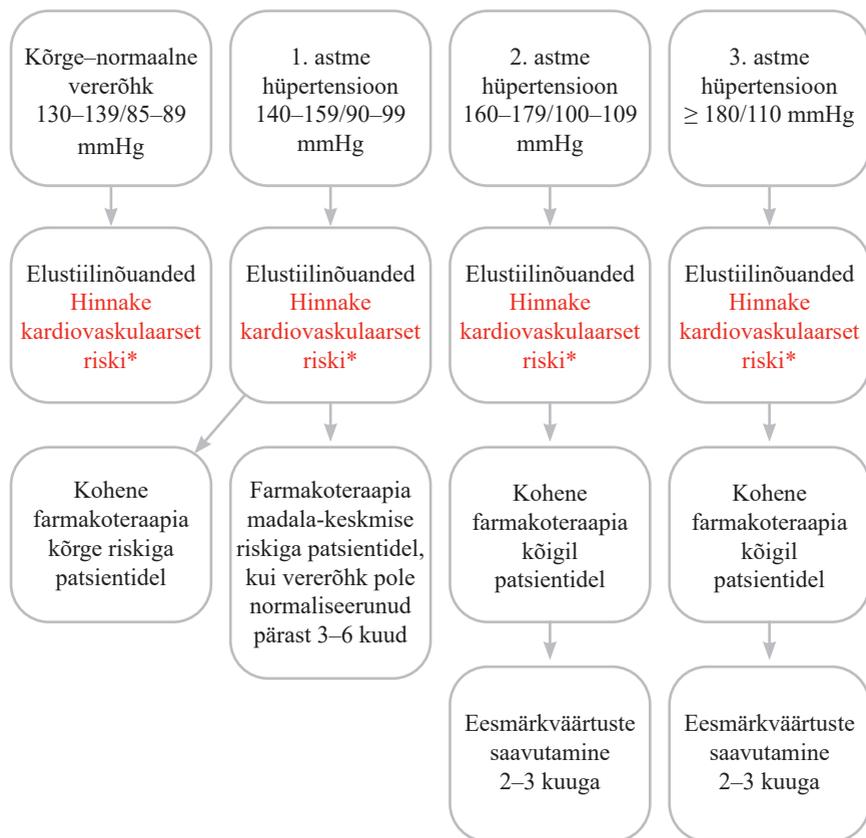

Lisa 1. Algoritm kõrge vererõhuga patsiendi käsitlemiseks

*Vt tabel 3

Lisa 2. Kõrgvererõhktõvega patsiendi ravialgoritm

	Kui eesmärkvererõhk on < 20/10 mmHg, südame-veresoonkonna-haiguste risk on mõõdukas	Kui eesmärkvererõhk on > 20/10 mmHg, südame-veresoonkonna-haiguste risk on väga kõrge
Alustage ravi	AKEI* või KKB	AKEI* + KKB või AKEI + diureetikum**
Lisage teisenä	AKEI* + KKB või AKEI* + diureetikum**	AKEI* + KKB + diureetikum**
Lisage kolmandana	AKEI* + KKB + diureetikum**	Lisada spironolaktoon 25–50 mg
Lisage neljandana	Lisada spironolaktoon 25–50 mg	Kaaluge eriarstile suunamist
	Kaaluge eriarstile suunamist	

Beetablokaatorid

Kaaluge beetablokaatori kasutamist südamepuudulikkusega, stenokardiaga, varasema müokardiinfarktiga, kodade virvendusarütmia, rasedatel või rasedust planeerivatel naistel

*kui AKEI põhjustab köha, vahetage soodsaima ARB vastu

**tiasiid- või tiasiidisarnane diureetikum

Ravimirühm	Toimeaine	Ööpäevane annus (mg)	Annustamine ööpäevas (kordi)	Kommentaariid*
AKEI-d	enalapriil	5–40	1–2	AKEI-d ja ARB-e omavahel kombineerida ei soovitata.
	fosinopriil	10–20	1	AKEI sagedasim kõrvaltoime on köha, mille tekkimisel soovivatatakse AKEI asendada ARB-iga.
	kaptopriil	12,5–150	2–3	
	perindopriil	4–8	1	Ei sobi fertiilses eas naistele, kuna on raseduse korral vastunäidustatud.
	ramipriil	2,5–10	1–2	
trandolapriil	1–4	1		
ARB-id	kandesartaan	8–32	1	Ei sobi hüperkaleemiaga patsientidele (kaalium üle 5,5 mmol/l).
	eprosartaan	600–800	1–2	
	losartaan	50–100	1–2	Patsientidel, kes tarvitavad kaaliumit säästvaid diureetikume (spironolaktoon), jälgida kaaliumi taset
	olmesartaan	20–40	1	Sobib kombinatsioonis tiasiidiureetikumiga, kuna võimaldab vähendada hüperkaleemia teket.
	telmisartaan	20–80	1	
valsartaan	80–320	1		
Selektiivsed KKB-d, peamiselt vaskulaarse toimega (dihüdropüridiini tüüpi KKB-d)	amlodipiin	2,5–10	1	Sagedasimad kõrvaltoimed on pahkluturse, näopunetus ja peavalu.
	felodipiin	2,5–10	1	Südamepuudulikkusega patsientidele tuleb dihidropüridiini tüüpi KKB-sid manustada ettevaatusega.
	nifedipiin	20–80	1–2	
	nitrendipiin	10–40	1–2	
	latsidipiin	2–60	1	
lerkanidipiin	10–20	1		
Selektiivsed KKB-d, peamiselt otse kardialaarse toimega (mittedihüdropüridiini tüüpi KKB-d)	diltiaseem	120–360	1	Mitte kasutada südamepuudulikkusega patsientidel!
	verapamiil	120–360	1–2	Võimaluse vältida kasutamist koos B-blokaatoritega bradükardia ohu tõttu.

* Tabelis on ära toodud juunis 2019 Eesti apteekides saadolevad vererõhuvärravimid. Täpsemat infot vaadake ravimiregistrilt www.ravimiregister.ee.

Tiasiid ja tiasiidilaadsed diureetikumid	hüdrokloortiasiid	12,5–100	1	Sagedasemad kõrvaltoimed on hüponatreemia ja hüpokaleemia.
	indapamiid	1,25–2,5	1	Samuti võivad esineda järgmised kõrvaltoimed: - hüperurikeemia, - hüperglükeemia, - hüperkaltseemia, - lipiidide ainevahetuse häired, - erektsioonihäired.
Kaaliumi säästev diureetikum	spironolaktoon	25–100	1	Lisaravim resistentse hüpertensiooni korral. Sobib patsientidele, kellel on tiasiid-diureetikumravist tingitud hüpokaleemia. Võib põhjustada günekomiastiat ja impotentsust.
B-blokaatorid, kardioselektiivsed	atenolool	25–100	2	Beetablokaatorid sobivad pärast müokardiinfarkti ja südamepuudulikkusega, aordi aneurüsmiga, kodade virvendusarütmiaaga, stabiilse stenokardiaga, ning neurogeense hüpertensiooniga patsientidele.
	metoprolol	50–200	1	
	bisoprolol	2,5–10	1	
B-blokaator, kardioselektiivne ja vasodilateeriv	nebivolool	2,5–10	1	Beetablokaatorid ei sobi patsientidele, kellel on: - astma,
B-blokaator, mitte-kardioselektiivne	propranolool	80–160	2	- südame löögisagedus aeglane (alla 60 lööki minutis), - väljendunud sinoatriaalne või atrioventrikulaarne blokaad, - metaboolne sündroom,
B-blokaatorid, mis mõjutavad nii α- kui β-retseptoreid	karvedilool	12,5–50	2	- perifeerse verevarustuse häired, nt Raynaud sündroom.
	labetalool	100–800	2	
Tsentraalse toimega antiadrenergiline ravim	moksonidiin	0,2–0,6	2	Ei sobi patsientidele, kellel on: - süinussõlme nõrkuse sündroom, - bradükardia (puhkeoleku südamelöögisagedus alla 50 löögi minutis), - atrioventrikulaarse blokaadi teine või kolmas aste, - südamepuudulikkus.